

Flyve ASK 2019

Sagnlandets Venner i Lejre – maj

**VENNE TØJET er lige på trapperne.
Venner der har bestilt og betalt får direkte mail
om, hvornår og hvor tøjet kan afhente**

**Vi sender en ny sommer-bestillingsliste med næste Flyve ASK
Ved spørgsmål kan I henvende Jer til
Curt Gyde Sørensen på curtgyde@fastmail.fm**

Der sker så meget i Sagnlandet i dette år

Det virker lidt rodet, og der er uvant larm også på hverdage.
Men Sagnlandet har fået den flotteste ros for sin styring af det hele fra A.P. Møller Fonden og Augustinus Fonden. **Tillykke med det**, og så venter vi på, at Kongehallen slår portene op til næste år til den helt store indvielse.

I år vågner Spisehuset fornyet ude og inde, Båldalen bliver fornyet, og Dronning Margrethe var på meget interesseret besøg i dragtværkstedet.
Ved **årsfesten i august** får vi seneste nyt !. Festen holdes for medlemmer og ansatte lørdag d. 17. august fra kl. 17.30. Tilmelding i næste Flyve ASK.

Velkommen til nye Venner

Ved Indsatsdagen og lidt derefter dukkede en lille håndfuld helt nye Venner op og de er ved at se sig omkring. Det er dejligt, og vi håber, at I finder Jer godt tilrette.
Vi ses derude

For dem der har lyst

Efterårets indsatsdag bliver 26/10 kl. 9.00

Desuden kommer der nok flere andre dage og rundvisninger.

- Den lille mose ved Landbohusene skal for eksempel ryddes senere i år
- Der bliver nok brug for hjælpende Venner hænder også ved Spisehus og i Båldalen.

Mere i kommende Flyve ASK.

Lidt fra laug og områder

Rundt om i laug og områder har ansatte og Venner travlt. Her er nogle historier redigeret af Christina Brandt.

Stenalder v/Laurent Mazet

Lørdag den 4. maj var der en særlig indsatsdag kun for stenalderen. Mange fra Sagnlandets øvrige laug mødte op og gav en hånd med på en dag, hvor vejret bød på lidt fra alle årstider: Sol, hagl, regn og blæst.

I løbet af 8 timers gruppearbejde nåede vi at lave:

- En ny trillevogns- & rullestolsvenlig stenalderbro, der passer ind i landskabet.
- Et panoramavindue fra infoskiltene ved broen, der byder velkommen i Ertebølletiden, uden forstyrrende udsyn til backstage eller motorsavede træer.
- Et spritnyt flinthugningsområde til venstre for Nivå-hydden.
- Et spritnyt bålsted centralt placeret i forhold til hytterne.

Vi har nu et godt samlingssted for gæsterne til omvisninger og demo i Athra. Super mange tak til jer alle sammen for det forberedende arbejde, for selve dagens indsats (skovrydning, flytning, rundhugning, flækning, dykning og ingeniørarbejde), de hyggelige stunder og det kæmpe løft i oplevelsen, som I har skabt for vores besøgende, når de ankommer i stenalderen! Jeg er rigtig stolt af det ny- og selvdøbte Oldtidslaug, der har vist, hvor meget man kan nå på en hagldag.

Venehjælp til båldalen og spisehuset?

Båldalen får ligesom stenalderen snart brug for vennernes hjælp. Der skal flyttes materialer fra det gamle bådhus over i det nye, og der skal laves nye huggebåse. Desuden skal der laves ti grillsteder, hvor besøgende kan riste deres pølser. Det store skift er på grund af sikkerheden nødt til at foregå efter lukketid, fordi der skal køre maskiner og løftes tunge gruffesten. Venneforeningen melder en endelig dato ud, når vi nærmer os. Og så er der indkøbt nye almuemøbler i 1850'er-look til det nye spisehus, 10 borde og 56 stole. Når møblerne ankommer til Sagnlandet, skal de olieres og være klar til åbning.

Landbohusene 2018 v/Birgitte Norby

I foråret 2018 var der flere nye medlemmer i landbolauget. Jeg var et af dem. Kvinderne fik indføring i rengøring i lavloftede stuer og køkkener med 1800-tals riskoste på toppede brøsten, hvilket fik flere til at ønske, at de kun var 150 cm høje. Krumryggede gik vi ud og ind over de høje dørtrin med spande med vand, jord, kurve og lurfade, der skulle vaskes. Imens beskar mændene træer, som truede stråtaget, og buskads i hegnene, som bagefter blev brugt til at lave gærdsel ind mod marken.

Senere på året mødtes vi mange gange. Et par lerklinede tavler blev fornyet i Hørhavehuset, og der er blevet kalket inde i Tystruphusets lo.

Ellers er de løbende opgaver ved landbohusene at passe haven og at hugge brænde og lave optændingspinde, så

der altid er nok til at fyre op under gryderne, i bageovnen og på bålpladserne.

Vi har fået gravet en stor del af haven igennem for at komme til bunds i ukrudtet.

Planter er blevet gravet op og rensede for skvalder og flyttet til nye voksesteder, og Theis har sat æbletræer og bærbuske flere steder. Han har også lavet et fint, nyt vaskebord til Hørhavehuset, som alle er meget glade for.

Vi skal inddele haven sådan, at der er urtebede med fx purløg, persille, timian, som familier og skolebørn kan bruge af, og duftplanter, farveplanter og suppeurter, som Lotte kan vise frem og fortælle om.

Vi vil i år forsøge, om vi kan dyrke grønkål, uden at larverne spiser det hele. Måske kan børnene, der kommer, pille larver af kålen som en ny aktivitet? Ude i marken kan der være kartofler, ærter og hør. Og så skal der laves nye humlestager, en ved hvert hus, nu i foråret, og vi kunne også godt bruge noget pil til at rette op på pilehegnet oppe på stendiget.

Potteriet v/Marianne Smith

Der er liv i Potteriet i vintermånederne, om end lidt mere roligt end i åbnings sæsonen. Vi er i gang med at lave prøver på tallerkner, kopper, lystager osv. til det nye spisehus. Til det formål skal vi bruge en ny lertype. Et ler, der kan brændes på lidt højere temperaturer end det, vi normalt arbejder med. Der sker noget med farver og glasur, når man lader lerbrændingen stige med 100 grader. Det skal nok blive godt;-)

Som forberedelse til den nye keramik til det nye spisehus har vi været på studietur til Silkeborg Museum, hvor vi så en masse lertøj fra Silkeborg og omegn. Derefter tog vi videre til Haderslev på Ehlers Samling. Ehlers Samling er Nordeuropas største samling af lertøj, historisk lertøj og kunstkeramik. Her havde vi en hel dag, hvor vi kunne tage de genstande, vi ønskede, ned fra hylderne for så at fotografere, tegne, måle og veje genstandene. Et Mekka for os;-) Og nu er vi godt inspireret og har materiale til den kommende sæson. Vinteren 2018/2019 var en dejlig varm vinter. Vores nye varmepumpe lagde en god grundvarme, og værkstedet havde fint kløvet brænde liggende i alle hjørner. Brænde, som I gode venner fra Venneforeningen havde flækket, slæbt og stablet, for at vi kunne og kan arbejde i gode omgivelser. Kæmpe tak for det.

Harpestrengs Have v/Birgit Green

Havelauget har ikke ligget stille, selvom det har været vinter. Således deltog fire af os sidst i januar i styning af piletræerne op mod landbohusene. Det var rigtig flot vejr, og vi fik samlet pilegrenene, som haven nu skal få glæde af. Derfor blev pilegrenene siden leveret ved Harpestrengs Have af forvaltningen.

En lørdag og søndag midt i februar fik vi så sat pilegrenene i jorden og flettet dem ind i det åbne hegn, der har været om haven mod Videsøhus og mod vest, hvor blæsten suste igennem.

Pilene blev vandet godt og grundigt, så nu håber vi på, at de slår rod og får en masse blade, som kan give planter og lugekoner noget tiltrængt ly og læ. Det er blevet ganske pænt, synes vi selv.

Midt i februar blev der også tid til et vintermøde. Her besluttede vi, at Rigmor fremover står for Potterihaven, hvor der skal skilte ved de planter, som vokser der.

Der er bestilt Diktam - en smuk staude - hos StaudeMarken, og Mesterrod, Rød Kvan samt frø til både rød og grøn Fennikel. Desuden er der bestilt Sommerportulak - en

spiselig salaturt - hos Urtegartneriet. Planter og frø skulle komme her i april.

På mødet vedtog vi i øvrigt, at den faste, ugentlige havedag fremover er torsdag, og at der er lugedag den 2. lørdag i måneden fra april til september. Dagene aflyses dog i tilfælde af regn.

Smedelauget v/David CP

Er du bekendt med den hyggelige hule på toppen af bakken bag Potteriet? Her holder Sagnlandets smedelaug til. Mange har sikkert bemærket svovlduften fra stenkullet, når vi fyrer op for esserne, eller hørt den umiskendelige sang fra ambolten, når jern og stål formes mellem slagflade og hammer.

Men hvem er egentlig de sortsværtede dværge, der bor bag dobbeltdørene? Vi er en broget flok af amatører, rekonstruktører,

akademikere og håndværkere, der nyder arbejdet omkring de seks esser i smedjen.

Lauget producerer både genstande til Sagnlandets formidling og til os selv. Alene i dette forår har vi produceret spydspidser til mere end 25 kastespyd og lavet ildstål til jernalder og vikinger, og vi er altid åbne overfor nye projekter.

Kig endelig forbi, hvis du er blevet nysgerrig. Men pas på! Ligesom smeden Vølund risikerer man at blive så glad for smedjen, at man for evigt er dømt til at vende tilbage. Det gør dog ikke det store... bare man husker at rydde HELT op efter sig, når man er færdig.

Du kan også kigge forbi vores facebookside "Sagnlandet Lejres Smedelaug".

Vikingelaugget Ravnebjerg v/Jutta Eberhards

Efterårets indsatsdag var velforberedt, og et hav af gode mennesker var samlet for at pakke Ravnebjerg i hi. Teltene blev taget ned, skind blev børstet, alt løsøre blev taget op til Multihuset, vi brændte bål af og havde gode snakke. Teltstængerne har så i vinterens løb ligget under pavillonen i tørvejr, parate til at blive behandlet med tjære og olie. Vi har i øvrigt holdt et fint og konstruktivt laugs møde på sysselloftet. Alle vil bidrage med at styrke Ravnebjerg og formidlingen der, have godt, socialt samvær og blive

klogere på vikingetiden. Nogle vil gerne lave et lille byggeprojekt, fx et ovnbyggeri. I vinterens løb holdt arbejdsgruppen, der er blevet nedsat, et summemøde, hvor vi fik forventningerne afstemt. På mødet aftalte vi nogle vinterlige håndværkssystemer. Traditionen tro støbte vi sammen med Peter Jung og Anita lys, som blev rullet i bivoks. Det var en hyggelig dag.

Vi har fået syet fine vikingehovedbeklædninger i hør og har lavet en fin uldhat fra det friske område. Den kommer nok til at danne mode i vikingeverdenen, og så passer den til både kvinder og mænd. Af kommende aktiviteter har vi:

- vikingeugen i uge 28, hvor der altid kommer nogle venner og hjælper med det praktiske
- uge 29, hvor "Sorøvikinger", tatovøren Erik Reime og nogle tyske frænder er med til at skabe liv på Ravnebjerg
- uge 42 med børneslaget, hvor der også kommer venner og giver en hånd med det praktiske.

Vi aftaler løbende laugsaktiviteter via vores facebookside på Vikingelaugget Ravnebjerg.

Jernalderlauget v/Christina B

Da vinteren har været mild, har jernalderlauget fået en del opgaver fra hånden i de forgangne måneder. Hegnet mellem husene og hørmarken har fået udskiftet stolper og fået nyt gærdsel. Andre hegn er blevet rensset for tjørn, slåen og rose. Sengehalmen er blevet brændt af, og forvaltningen har sprøjtet husene indvendigt, så vi nu forhåbentlig kan få bugt med væggelusene. Gammelt tømmer og

udtjente stammebåde er samlet på forten og bliver nu brugt som huggeplads. Snart står også Hegnshuset ved jernaldersøen helt færdigt. Det bliver rart for fortidsfamilierne at få skygge på de varme sommerdage og ly, hvis det skulle regne. Planen er så, at der i forlængelse af hegnshuset skal laves en indhegning, så Lethra kan få geder med tilhørende klappefold - det bliver hyggeligt! En kommende aktivitet, som jernalderlauget ser frem til, er levendegørelsen af Lethra i Kr. Himmelfartferien, hvor flere af os vil være at finde klædt i jernalderdragter. Kig meget gerne forbi!

Tilmelding til Venneforeningen

findes på <http://www.sagnlandet.dk/meld-dig-ind-i-sagnlandets-venner-i-lejre/> eller på blanket i Butikken. Vi bruger ikke mere PBS. De der er tilmeldt, forbliver bare. Prisen er i 2019 215 kr for voksne (fra 12 år) og til 110 for børn (3-11 år).

Kontakter

Har du lyst til at blive medlem af et laug eller gruppe, bedes du selv kontakte dem. Laug og grupper holder normalt **laugsdage den anden lørdag i hver måned i åbningsmånederne**, men det er bedst at checke, især om vinteren.

Det er nemmest at lære Venner at kende ved indsatsdagene og til årsfesten. Man skal være medlem af Venneforeningen for at være med i et laug

- **Stenalderområdet** Kontakt indtil videre områdeleder Laurent Mazet, Sagnlandet, lma@sagnlandet.dk
- **Jernalderlauget** Kontakt Mette Bendsen jernalder@sagnlandet.dk
Facebook: Sagnlandet Lejres Jernalderlaug
- **Vikingelaug** Kontakt Curt Gyde Sørensen vikinger@sagnlandet.dk
Facebook: vikingelaug Ravnebjerg
- **Landbohusene** Kontakt Kaj Nielsen landbohuse@sagnlandet.dk
- **Harpestrengs Have** Kontakt Birgit Green harpestreng@sagnlandet.dk
Hjemmeside: <http://harpestrengshave.dk>
- **Smedelaug** smede@sagnlandet.dk
Facebook: sagnlandetssmedelaug
- **Dragtsyning** dragt@sagnlandet.dk

Oplysninger om Venneforeningen findes på Sagnlandets hjemmeside www.sagnlandet.dk/ under *om Sagnlandet* foroven. Man kan maile til foreningen og til formanden på svl@sagnlandet.dk